

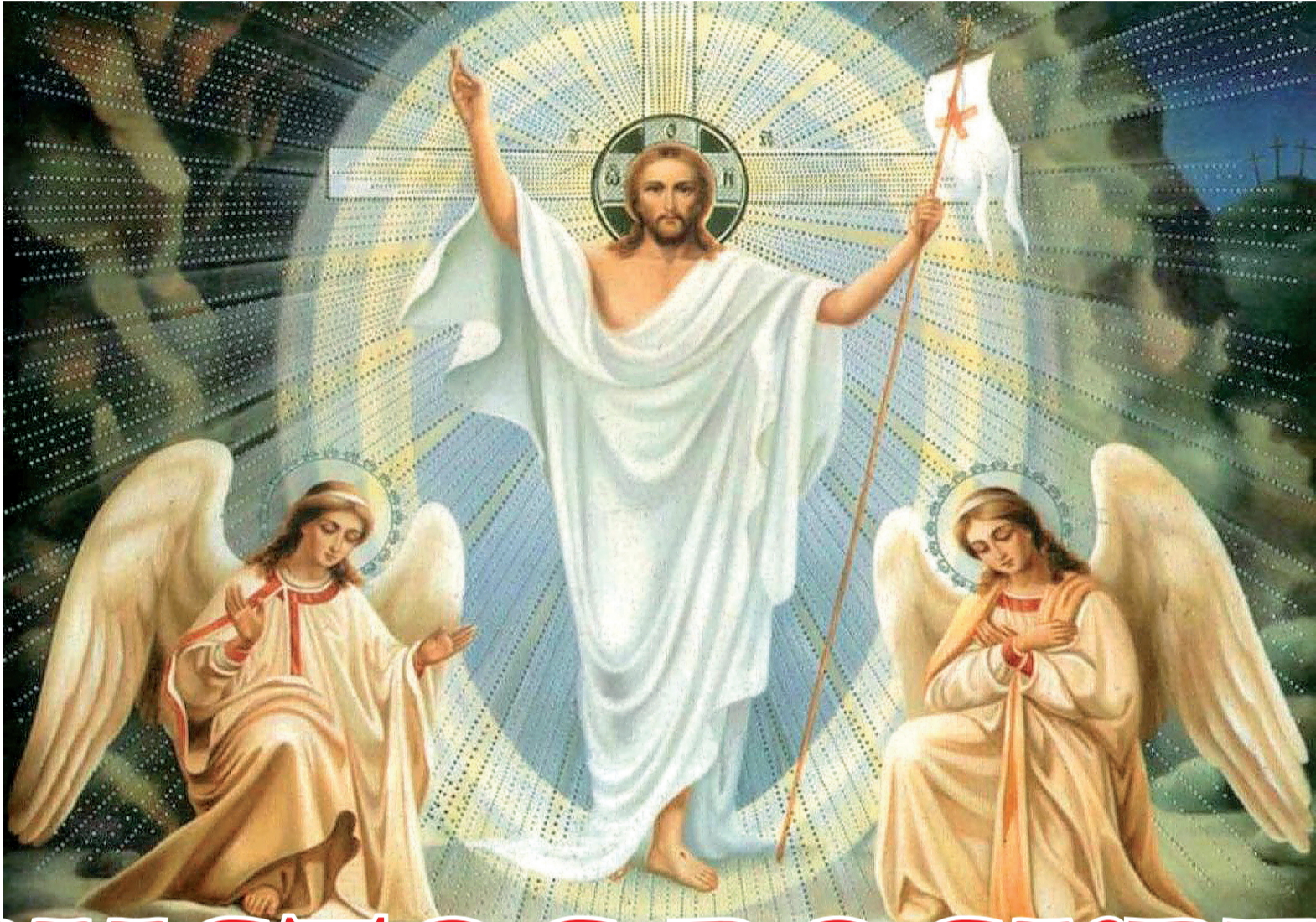

ВОЛИНСЬКІ ЄПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину помісну Українську
православну церкву!

Часопис Волинської єпархії
Православної церкви України

№ 4 (185), квітень 2020 р.

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

ДОРОГІ БРАТИ І СЕСТРИ!

Воскресіння Христове – це споконвіку світле свято для православних людей. Пасха – це свято життя, яке торжествує перемогу над смертю. Православну Церкву справедливо називають Церквою воскреслого Христа, яка знаходить свій найвищий вираз у торжестві Воскресіння. «Смерті святкуємо умиртвюючи, печка знищення, іншого, вічного життя початок...» – ці натхненні слова великодного Богослужіння розкривають причину нашої радості. Наші серця наповнюються особливою радістю, тому що Воскресіння Христове є безсумнівним доказом існування вічного життя.

Немає у світі сили, здатної забрати в нас пасхальну радість, бо дарована вона нам Тим, Хто перемиг смерть, перемиг світ, який у злі лежить. Від того часу, коли воскреслий Господь звернувся до Своїх учнів з привітанням «Радуйтеся!» (Мф. 28, 9), радість Його славного Воскресіння завжди живе в Церкві.

Переважає більшість людей, живучи на Землі, не думає про вічне життя. Вони присвячують себе тимчасовому, земному, забуваючи про своє вічне призначення. Але християни, які є такими не за назвою, а за життям, своєю природою відчують потребу вічного буття та серцем і розумом усвідомлюють силу Воскресіння Христового. Серед мінливої земної суєти славне Воскресіння Ісуса Христа дарує душі християнина велику вітху і надію.

Нехай не подумає хтось, що цієї радості у воскреслому Господі достойні тільки люди святі, подвижники, пустельники. Ця радість дарована й нам, слабким і грішним дітям Отця Небесного. Святитель Іоан Золотоустий у Пасхальному слові говорить: «Нехай ніхто не оплакує гріхів; прощення бо засяло із гробу».

Воскреслий Спаситель багато разів являвся Своїм ученикам і апостолам та звертався до них: «Мир вам!». Наша свята Православна Церква, звершуючи своє апостольське служіння, молить воскреслого Спасителя дарувати мир нашій

державі. А також сьогодні, в час нелегких випробувань для всього людства, благаємо Бога захисту від страждань і визволення усіх нас від пошесті згубної, просимо, щоби Господь простив нам наші провини, якими ображали Його Боже-ственну любов до нас грішних.

Дбаючи про свій духовний стан і здоров'я, слід завжди пам'ятати про свою душу. Якщо ми допускаємо гріх у духовне життя, то він приносить недуги і в життя тілесне, адже не від хвороб тіла хворіє душа, а навпаки. Зцілитися ж духовно можемо постом і молитвою. Варто також піклуватися й про своє тіло, яке, за словом апостола Павла, є «храм Святого Духа» (1 Кор. 6, 19). Однак треба жити не лише правильно, як-от дотримуючись норм гігієни, але й праведно, не допускаючи гріх у своє життя. Тому сьогодні важливо посилено молитися, не дозволяючи хворіти своїй душі, аби не хворіло наше тіло.

Нині у світі через поширення коронавірусу присутній страх, ми ж не повинні лякатися. Справжні християни не повинні нічого і нікого боятися, окрім Господа. Слід жити за Божими законами й дотримуватися тих порад, які нам дають. Піклуючись про своє духовне та фізичне здоров'я, ми виконуємо Божі Заповіді й несемо свій послух.

Пасха Христова є святом не тільки тих, хто живе нині, а й тих, хто перейшов у життя вічне, святом усього всесвіту. Воскресіння Христове є величезною перемогою над дияволом, гріхом і немічю людської природи. Воскресінням Господа Ісуса Христа з мертвих завершився Боголюдський подвиг спасіння й оновлення людини.

Немає істини, радіснішої для нас, православних християн, аніж пресвітле Воскресіння Христове. У цій істині полягає сенс нашого життя. Господь перемиг смерть і відкрив людям двері раю. Все наше єство сповнене світлом пасхальної радості, яка дарує нам сили перемагати в собі зло, долати гординю, нести тяготи повсякдення, удосконалювати себе, щоби стати такою людиною, якою задумав нас Творець. Нехай же

наша віра і любов до Христа, що проявляються у дотриманні Його Заповідей, зміцнюються з кожним днем, аби ми були гідними проповідниками Благої вісті про Воскреслого.

Господь Ісус Христос у цей складний час боротьби з пандемією нехай береже нас у здоров'ї й душевному спокої, благословить миром наш український народ, оберігає вояків, які боронять нашу Батьківщину. Молімося, особливо в ці Великодні свята, коли Син Божий Своїм Воскресінням засвідчив перемогу добра над злом, правди над неправдою, і поклаймо свої надії на Бога, бо крім Усевишнього, нема на кого надіятись. І я вірю, що в нашій державі буде все добре, настане мир і ми переможемо згубний коронавірус.

Дорогі браття і сестри! Від усієї душі вітаю вас із Воскресінням Христовим. Вітаю народних депутатів від Волині: Ігоря Палицю, Степана Івахіва, Ірину Констанкевич, Ігоря Гузя, В'ячеслава Рубльова, а також голову Волинської обласної державної адміністрації Юрія Погуляйка, голову Волинської обласної ради Ірину Вахович і весь депутатський корпус, секретаря Луцької міської ради, виконувача повноважень міського голови Григорія Пустовіта, голів районних державних адміністрацій, міських, селищних і сільських рад, голів об'єднаних територіальних громад зі святом Пасхи Христової.

Господь Ісус Христос нехай береже нас у мирі, єдності й любові та благословить наш український побожний народ.

Благодать Господа нашого Ісуса Христа нехай буде з усіма вами!

З ласки Божої

+ *Митрополит*

митрополит Луцький і Волинський

Пасха Христова 2020 р.,
м. Луцьк

Наша газета – у Вашу скриньку чи на монітор

Боголюб'язний читачу! Наш часопис – корисний засіб у духовному житті православного християнина. Щоб ця релігійна газета надходила Вам додому – випишіть її в будь-якому поштовому відділенні області, починаючи з будь-якого місяця.

Вартість одного примірника з доставкою – **6 грн 80 к.** (без вартості приймання передплати). Індекс у поштовому каталозі обласної періодики – **91241**. Ця ж газета в електронному вигляді, архів її основних публікацій, радіопередач та інших аудіо-, відео- і текстових документів, церковні новини тощо – в інтернеті за адресою: www.pravoslaviavolyni.org.ua

ХРОНІКА

Попрощалися з війном Борисом Шпачуком

Бійця 128-ї бригади, який раптово помер поблизу Волновахи, провели в останню путь.

Зустріли тіло військовика 20 лютого на межі Рівненської й Волинської областей, після чого похоронна процесія, у якій, зокрема, взяв участь цуманський декан протоієрей Тарас Манелюк, вирушила до Будинку панахиди в Луцьку. Тут військові капелани протоієрей Олександр Вронський та священник Михайло Хімчак відслужили заупокійну літію.

Наступного дня, 21 лютого, староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець разом із капеланами відправили чин похорону в цьому храмі. Похоронили воїна на Алеї почесних поховань міського кладовища поблизу села Гаразджа.

Борис Шпачук народився у 1967 р., був кадровим офіцером. Проживав у Луцьку, був одружений і виховував доньку. Під час несення служби йому раптово стало погано, він звернувся до лікаря, проте той уже не зміг допомогти. Як стало відомо пізніше, 18 лютого у військовослужбовця обірвався тромб.

Волиняни взяли участь у Всеукраїнському з'їзді православної молоді

З благословіння митрополита Луцького і Волинського Михайла представники епархії побували на цьому зібранні 22–23 лютого.

Інспектор з питань місійної діяльності духовної консисторії протоієрей Юрій Близнюк, вихованці Волинської православної богословської академії, молоді й активні парафіяни були учасниками богослужіння, зустрічей зі спікерами, секційних засідань. Цьогоріч обговорювали стратегічне планування напрямків молодіжної роботи Православної церкви України на 2020–2030 рр.

З'їзд, який організувало Синодальне управління у справах молоді, проходив у креативному просторі «Айзон» та Київській православної богословській академії.

Капелани здали кров для онкохворих дітей

Військові священники епархії з благословіння митрополита Михайла долучились до справи милосердя – здали кров задля порятунку дітей, хворих на рак.

Як повідомив 25 лютого протоієрей Андрій Мовчанюк, капелани відгукнулись на ініціативу соціального проекту «Краплина життя» і віддали частинку своєї крові для школярів Марка Бадаляна та Станіслава Зайца, які перебувають на лікуванні в онкогематологічному центрі Волинської обласної дитячої лікарні.

Панотець близько двадцяти років є постійним донором і співпрацює з проектом «Краплина життя». Тож відразу сприйняв пропозицію допомогти хворим дітям, для яких після курсу хіміотерапії кров з її компонентами були вкрай необхідні.

Владика віншував діячку Союзу українок із ювілеєм

Митрополит Луцький і Волинський Михайл взяв участь в урочистій академії з нагоди 80-річчя голови Волинського відділу цієї громадської організації Любові Ганейчук.

Захід проходив 28 лютого в Палаці культури обласного центру. У вітальному слові керуючий епархією благословив ювілярку на добрі справи, побажав їй мріяти, творити, щиро молитися. А на завершення вручив церковну відзнаку «За жертвність».

В урочистостях взяли участь представники влади, інші союзники та небайдужі лучани.

Любов Ганейчук – голова цього осередку з 1992 р., удостоєна орденів Княгині Ольги II й III ступенів та інших церковних і державних нагород, активна громадська діячка.

З ЦЕРКОВНОГО КАЛЕНДАРЯ

14 квітня –

преподобної Марії Єгипетської

Яскравим прикладом милості й любові Божої є життя чи не найбільшої блудниці, яку Господь навернув на путь праведний. Самопожертва цієї жінки вознесла її на рівень святості й наслідування. Тож Православна Церква вшановує велику грішницю, яка стала праведницею, – Марію Єгипетську.

Із житія преподобної відомо, що у дванадцять років вона залишила батьківський дім і стала на слизьку стежку гріха. Але іноді те, що викликає осуд людей і всіма відкидається, в очах Божих набуває іншого значення, – коли грішник усвідомлює свій гріх, звільняється від його тенет і присвячує себе служінню Всевишньому. Саме таким був шлях преподобної.

Одного разу Марія приєдналася до паломників, які вирушали до Святої Землі, аби поклонитися святим місцям Єрусалима. Та не благочестивий покликання, а блудний гріх керував тоді нею. Вона прийшла сюди, щоб продовжити спокушати.

Прибувши до Палестини, Марія разом із групою богомольців опинилася біля воріт храму (це відбувалося на свято Воздвиження хреста Господнього), але не змогла увійти до нього. Блудниця побачила образ Пресвятої Богородиці з Немовлям. Тієї ж миті відчула велику благодать, яка сповнила її душу, та разом з тим і палючий сором. До неї раптово прийшло прозріння – впала пелена, яка досі покривала її совість. І Марія узріла весь бруд і беззаконня свого життя.

Відтоді розпочався хресний шлях праведниці. Залишивши все, Марія поселилася в пустелі, повністю віддавши себе Господу. Великим було її падіння, але величчям стало покаяння.

Рік за роком, у спеку і холод, Марія постом і молитвою долала зло, яким досі була охоплена її душа. Замало просто усвідомити гріх, недостатньо відвернути його зусиллям волі: він у наших спогадах, у нашій пошкодженій гріхом природі. Повне же усамітнення, молитва, слюзи, терпіння негараздів і бід перетворили її у праведницю. Сорок вісім літ жила вона в пустелі й померла близько 421 року.

Різниця між грішником, який гине, та

У храмах моляться за подолання коронавірусу

З благословіння митрополита Михайла в церквах епархії правлять відповідні молебні.

Зокрема, така молитва звучала в люцькому кафедральному соборі Святої Трійці. Її 1 березня очолював владика Михайл.

Після молебню архіпастир звернувся до присутніх із закликом довіряти Господу. Адже лише Він знає, що і коли з нами трапиться. Тому ми можемо у молитві просити в Нього допомоги та з вірою поклатися на Всевишнього.

Звичайно, аж ніяк не слід ігнорувати і норми гігієни: ретельно мити руки, проводити профілактичні заходи. Проте не треба піддаватися паніці, попереджає керуючий епархією. До будь-якої справи належить

грішником, який шукає і знаходить свою дорогу до спасіння, в одному – в рішучості, говорить преподобний Серафим Саровський. Благодать Божа завжди поряд, та ми не завжди можемо її відчутти, як відчула Марія. Саме рішучість сподвигла її до боротьби, а зрештою і перемоги над гріхом.

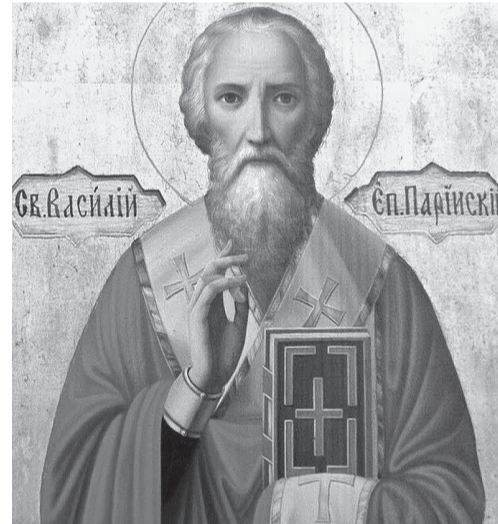
Всемиловитий Господь показує, що немає такої провини, крім нерозкаяної, якої б Він не простив. Потрібна тільки рішучість! Ми зробимо один крок до Всевишнього, а Він – десять на допомогу, для укріплення наших сил, заради нашого спасіння. Та без нашої волі Творець не може нам допомагати: не може силоміць повернути нас до покаяння.

Нехай цей приклад буде для нас новим натхненням, новою надією, новим покличом. Бо даремно ми оспівуємо святих, якщо не вчимося у них.

25 квітня – преподобного Василя, сповідника, єпископа Парійського

Цей угодник Божий жив у VII–VIII століттях. Він був обраний на єпископську кафедру жителями міста Парій (тепер у Туреччині), які шанували його як істинного пастиря.

Коли виникла іконоборча ересь, святий Василій рішуче виступив за шанування святих образів і відмовився підписати постанову про їхнє знищення. Він уникав спілкування з єретиками і не допускав їх до своєї епархії. За це витерпів голод і злидні,

був гнаний і кривджений, проте незмінно дотримувався правдивого Христового вчення. Догодивши в усьому Богові, з миром спочив у Господі 728 року.

Православна Церква згадує ім'я преподобного у молитвах:

Тропар, глас 8: Православія наставнику, благочестя учителю і чистоти вселенної світильнику, архієреїв богонатхненна прикрасо, Василю премудрий, ученням твоїм ти все просвітив, сопілку духовна. Моли Христа Бога, щоб спаслися душі наші.

Кондак, глас 2: Запалившись світлом Всевишнього, блаженний отче, ти просвітлюєш усіх, що з любов'ю вшановують твоє чесне страждання. Василю священностраждальний, моли Христа Бога неустанно за всіх нас.

Віталій КЛИМЧУК

підходити з вірою та розумом, тоді все буде добре.

Правлять молебні й у церкві Святителя Федосія Чернігівського. Молитви за здоров'я, одужання від невиліковних хвороб та коронавірусу лунають перед іконою преподобного Даміана Цічителя. Як повідомив у «Фейсбуці» 29 лютого настоятель парафії протоієрей Петро Стеблина, цей образ знаходився у храмі довгий час. Нині його відновлено (замінено обрамлення тощо).

Звернення архієрея на початок Великого посту

1 березня, увечері неділі сиропусної, напередодні Чотирнадцятниці, перед чином прощення, митрополит Луцький і Волинський

Михайл у кафедральному соборі Святої Трійці виголосив проповідь, у якій закликав усіх до щирого покаяння.

Владика зазначив, що часто ми просимо прощення «механічно». Й навіть у молитві «Отче наш» швиденько проговорюємо слова «прости нам провини наші». Але ж у цих словах закладено одну просту думку: «наблизитися до Господа», – пояснює керуючий епархією. Адже через гріх відступаємо від Всевишнього, і саме через покаяння повертаємося до Нього.

Будучи з Господом, маємо життя в любові, переконає високопреосвященний. До такого життя ми завжди прагнемо, навіть підсвідомо. Це засвідчує і наша присутність у храмі, й наявність ікон у наших оселях. Ми потребуємо постійного діалогу з Богом. Саме тому нам треба щиро покаятися і щоразу молитися так, аби слова виходили з нашого серця.

Літературний камертон до Великого посту

1 березня, на прощениу неділю, в храмі Пантелеймона Цічителя при обласній клінічній лікарні виступили члени Волинського осередку Спілки християнських письменників України, зокрема, літредактор інформаційно-видавничого центру епархії Віктор Гребенюк.

Настоятель протоієрей Назар Бабій радо відгукнувся на пропозицію провести недовгі читання перед початком Великого посту.

Отець надав слово майстрам пера після літургії та потім зазначив, що тематика творів, які пролунали, співзвучна з діяльністю лікарняних капеланів. Душпастир висловив надію, що така зустріч громади з християнськими письменниками тільки перша.

До речі, подібні виступи членів СХПУ вже відбулися в луцькому гарнізонному госпіталі (капелан священник Сергій Мельничук) та корпусі № 2 обласної лікарні, що в с. Боголюбів (капелан священник Віталій Ващук).

Духовенство побувало на мистецькому заході в музеї

Канцлер епархії протоієрей Микола Цап і проректор з наукової роботи Волинської православної богословської академії протоієрей Владислав Фульмес 3 березня відвідали виставку луцького митця Олександра Дишка, яку експонують у рамках культурологічного проекту «Холмська чудотворна ікона Божої Матері. 20 років у Музеї волинської ікони».

З благословіння митрополита Михайла душпастирі взяли участь у представленні історичної графіки «Скрипторій Волині XIII ст. Епоха короля Данила. Холмське Євангеліє». Зібрання відображає події Волинсько-галицького князівства тих часів.

Олександр Дишко працює у різних мистецьких стилях, поєднуючи малярство і графіку. Його професійні роботи, виконані своєрідною вишуканою авторською технікою, побуджують волинян пишати своїм краєм.

У храмах Волині – постові Богослужіння

В перші дні постового тижня у храмах епархії лунали особливі молитви. Зокрема, й у кафедральному соборі Святої Трійці.

У понеділок митрополит Луцький і Волинський Михайл розпочав читання великого покаянного канону преподобного Андрія Критського. Канон можна описати як покаяльний плач, що розкриває нам усю безодню гріха. Преподобний Андрій зображає нам Адама і Єву, рай і гріхопадіння, патріарха Ноя і потоп, Давида, Обітованну Землю й особливу Христа і Церкву.

Великим цей канон називається головним чином через обсяг. Якщо інші складаються із 30-ти тропарів, то канон Андрія Критського – із 250-ти. У середу владика Михайл служив першу в цьому році літургію ранішосвячених дарів. З давніх часів Православна церква через особливе, благоговійне шанування святої Чотирнадцятниці як часу строгого посту і покаяння не відправляє повну літургію, крім суботи й неділі, а звершує літургію

Продовження на с. 3

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2

ранішосвячених дарів. Це Богослужіння відрізняється від літургій Йоана Золотоустого і Василя Великого тим, що на ній подаються для причастя дари, які вже освячені на попередній літургії. Така служба звершується по середах, і п'ятницях у перші шість тижнів Великого посту, а також у четвер п'ятого тижня, коли поминається преподобна Марія Єгипетська.

Бібліотека ВПБА співпрацюватиме з теологічними книгозбірнями

Волинська православна богословська академія підписала Меморандум про співпрацю бібліотек богословських закладів України. Про це 5 березня повідомив сайт vpba.edu.ua.

Цей виш уклав договір із навчальними установами УГКЦ – Українським католицьким університетом, Дрогобицькою духовною семінарією Блаженних священномучеників Северина, Віталія та Якіма, ІваноФранківською академією Івана Золотоустого, Київською Трьохсвятительською духовною семінарією – та протестантською Українською євангельською теологічною семінарією.

Надалі вони обмінюватимуться досвідом та інформацією, організовуватимуть спільні проекти, сприятимуть розвитку відносин між книгозбірнями духовних навчальних закладів в Україні й за кордоном, створюватимуть Асоціацію бібліотек богословських навчальних закладів України.

Освячено коливо

6 березня, в п'ятницю першого тижня Великого посту, митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив літургію ранішосвячених дарів у жіночому монастирі Святителя Василя Великого в Луцьку.

Після цієї відправи архієрей відслужив молебень до великомученика Феодора Тирона з освяченням колива. Феодор Тирон був воїном у м. Аласії в Понтіській області Римської імперії. Під час гоніння на християн за імператора Максиміана (286–305) воїна Феодора звинуватили в підпалі язичницького храму богині Кібели та разом з іншими змушували зректись Христа й принести жертву ідолам. Проте Феодор не приховував своєї християнської віри. На суді він мужньо заявив, що Ісус Христос є правдивим Богом. За це угодник піддавався тортурам та був засуджений на спалення. Великомученик Феодор зайшов у вогонь і з молитвою віддав свою душу Богові близько 306 року.

Через деякий час після його смерті вже інший імператор, Юліан Відступник, бажаючи осквернити Великий піст, наказав градоначальнику Константинополя кожен день протягом першої седмиці кропити продукти, що продаються на ринку, кров'ю ідолівських жертв. Великомученик Феодор вирішив попередити християн про наміри імператора та з'явився і сні Константинопольському архієпископові Євдоксію: звелів не купляти ніяких продуктів, а живати коливо, тобто варену пшеницю з медом, оскільки ці два продукти більшість людей завжди мали в запасі у своїх домівках.

З того часу в п'ятницю першого тижня Великого посту у храмах освячується варена солодка пшениця (грецькою «колліва»), що є символом благодаті Божої та нагадує про часи великомученика Феодора Тирона.

День відкритих дверей у ВПБА

7 березня у Волинській православній богословській академії провели день відкритих дверей. Про це повідомив сайт vpba.edu.ua.

До ймовірних абітурієнтів звернувся ректор вишу протоієрей Володимир Вакін та проректори протоієрей Ігор Скиба і Владислав Фультес, ієромонах Іларіон (Зборовський). Вони розповіли про деталі навчального, наукового та виховного процесу ВПБА.

Потому присутні переглянули фільм про академію та оглянули її, аби ознайомитися з умовами навчання і проживання.

ОДНОВІРЦІ ЗА КОРДОНОМ ДВІ ПРАВОСЛАВНІ ЦЕРКВИ ПЕРЕНЕСЛИ СВЯТКУВАННЯ ВЕЛИКОДНЯ

Постійний Священний синод Елладської православної церкви, який провели позачергово 1 квітня в режимі телеконференції, вирішив перенести урочистості Великодня із ночі з 18 на 19 квітня – на ніч з 26 на 27 травня, коли відзначається Віддання свята Пасхи. Елладська церква стала першою церквою, яка вдалася до такого рішення через карантин, запроваджений у зв'язку з пандемією коронавірусу Covid-19.

Як повідомляє «Церкваріум», вірян закликали залишатися вдома на час карантину, зазначивши: відмова від причастя в цей період – безприкладна ситуація. У той же час позиція Церкви про те, що коронавірус не може передаватися через Євхаристію, незмінна.

Речник ПЦУ архієпископ Євстратій (Зоря) на «Фейсбучі» уточнив, що Елладська церква не переносила сам Великдень: формула обрахування дати Великодня для всієї Церкви

визначена Першим Вселенським Собором, і жоден інший орган Церкви не має повноважень переглядати це рішення. У ніч із 26 на 27 травня відбудеться пасхальне богослужіння за чином Великодньої служби, щоб його могли відвідати віряни, які не можуть долучитися до богослужіння на сам Великдень через карантин.

Жорсткий карантин у Греції, де Церква не відділена від держави, ввели 23 березня. Люди, які хочуть вийти з дому, мають повідомити причину свого виходу владі: письмово, онлайн чи за допомогою СМС. 2 квітня на карантин також закрили табір біженців поблизу Афінів.

А 4 квітня Священний синод Антіохійської православної церкви, яка охоплює частину арабського світу, також ухвалив рішення про перенесення цього річного святкування Світлого Христового Воскресіння з 19 квітня на 27 травня – з тієї ж причини.

Торжество Православ'я у кафедральному соборі

8 березня, в 1-шу неділю Великого посту митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив Божественну літургію та молебень Торжества Православ'я в кафедральному соборі Святої Трійці. З ним служив єпископ Ужгородський і Закарпатський Варсонофій.

У проповіді владика Михайл пояснив, що сьогоденні свято нагадує нам про тих, стояв у православній вірі на цьому світі, а тепер молиться у Церкві Небесній. І ми, згадуючи про них, повинні непорушно стояти в дотриманні своєї віри. Якщо віра буде сильна, людині нічого не страшно. Аналізуючи поширення у світі коронавірусу, керуючий нашою єпархією нагадав, що в усьому варто покладатися на Бога, укріплятися у вірі й дотримуватись елементарних норм гігієни.

Торжество Православ'я – свято, яке нагадує нам про відновлення традиції іконошанування. У Середньовіччі поширювалося вчення, яке виступало проти використання образів Бога і святих у богослужінні й суспільному житті. Отримало назву «іконоборство» й поставило під загрозу віками надбані традиції. Гоніння на тих, хто продовжував шанувати образи, послабилось лише після Другого Нікейського собору 787 р., коли єпископи засудили іконоборство.

Після цього Собору, що відновив іконошанування в імперії, візантійська цариця Феодора влаштувала церковне торжество, яке припало на першу неділю Великого посту в 843 році й було присвячене перемозі над ересью іконоборства.

Приблизно до XI століття в Церкві склався й особливий чин Торжества Православ'я. У його богослужбових текстах прославляється перемога Церкви над усіма коли-небудь існуючими ересями.

Волиняни вшанували пам'ять Кобзаря

Духовенство єпархії й миряни взяли участь у відзначенні чергової річниці упокоєння видатного українського поета, художника Тараса Шевченка.

Так, в обласному центрі митрополит Луцький і Волинський Михайл, канцлер єпархії протоієрей Микола Цап, декан кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Микола Нецькар, інші священнослужителі міста, викладачі й студенти Волинської православної богословської академії 10 березня хресною ходою вирушили від собору до пам'ятника Кобзареві. Тут відправили заупокійну літію.

Звертаючись до присутніх, владика зазначив, що вшановуючи великого сина України, ми повинні задумуватися над своїм життям. Нині шириться багато інформації про небезпечний коронавірус. На думку архієрея, надію слід насамперед покладати на Бога і мати любов у душі. Ми повинні не забувати, що любов – це всеперемагаюча сила. З нею ніщо нас не подолає, впевнений митрополит Михайл.

Також владика надав слово завідувачу єпархіального видавничого відділу «Ключі» Дмитрові Головенку, який нагадав, що цей монумент постав 25 літ тому завдяки коштам небаждужих лучан. У 1988–1994 роках зібрано на його спорудження від громадян і підприємств області близько 7 млн карбованців.

Такі відправи та заходи відбулися і в інших деканатах єпархії. Зокрема, 8 березня у Горохові, перед пам'ятником Кобзареві, декан протоієрей Андрій Сидор відслужив панахиду.

Духовенство єпархії на презентації середньовічних рукописів

Віцеканцлер і старший капелан протоієрей Олександр Безкоровайний та клірик луцької парафії Холмської ікони Божої Матері священник Артем Кованський 10 березня побували в Музеї волинської ікони на представленні факсимільних видань богослужбової літератури XI–XIV ст.

Як повідомив сайт volynnews.com, колекцію музею поповнили шість факсимільних копій, оригінали яких зберігаються поза Україною. З них чотири – Євангелія: Луцьке XIV ст., Холмське XIII, Лавришівське XIV ст., Реймське XI ст., а також Луцький Псалтир XIV ст. та Виденський Октоїх XIII ст.

За словами директора видавництва «Горобець», у якому друкували точні копії середньовічних рукописних пам'яток, Реймське Євангеліє привезла у Францію донька Ярослава Мудрого королева Анна і на ньому присягались французькі монархи під час коронацій.

Зі слів мовознавців, книги зацікавили і їх, бо написані мовою, що поєднала старослов'янські й українські слова.

На завершення заходу о. Олександр подякував за ці чудові видання, які будуть доступні українцям.

Презентація відбулася за сприяння Українського культурного фонду в рамках проекту «Повертаємо в Україну культурну спадщину».

На виставці були присутні духовенство, науковці, бібліотекарі та небаждужі лучани.

Військових священників навчали користуватись радіозв'язком

Уперше таке заняття організував капелан протоієрей Олександр Добровольський у Ковельській міській станції юних техніків 10 березня.

Камінь-каширському деканові протоієрею Володимирові Мицьку та кільком іншим душпастирям розповідали про види радіозв'язку й застосування його в бойових умовах та повсякденному житті. Також навчали, як його налаштувати та передати інформацію в ефір.

За словами о. Олександра, коли капелани перебувають у зоні ООС, мобільний зв'язок не завжди працює. Тож, щоб можна було в будь-який час зателефонувати медикам чи військовим, виникла необхідність налаштування пересувних радіостанцій. Навчання проводив віцепрезидент Ліги радіоаматорів Волині Микола Пашкевич.

Такі уроки панотець започаткував ще торік серед дітей православного літнього табору на Ковельщині.

Волинські священники – на з'їзді Синодального управління

Делегати від єпархії 12 березня взяли участь у зібранні Синодального управління у справах душпастирства в пенітенціарних закладах.

У засіданні, яке відбулося під головуванням архієпископа Дніпровського і Криворізького Симеона, взяли участь протоієрей Ростислав Дідух, священники Петро Луцинський, Микола Слущик та Максим Подзізей.

У ході зустрічі розглянуто Статут управління, окреслено основні напрямки діяльності щодо вдосконалення духовної роботи в місцях позбавлення волі та обговорено успішні приклади діяльності священнослужителів у пенітенціарних закладах. Також капелани висловили ідею організації навчання на базі Державної кримінально-виконавчої служби України, аби душпастирі були підготовлені до роботи з людьми, які позбавлені волі.

У Луцьку відзначили

День українського добровольця

3 нагоди цієї дати відбулися заходи за участю митрополита Луцького і Волинського Михайла та іншого духовенства єпархії.

У кафедральному соборі Святої Трійці владика 13 березня очолив молебень. З ним служили військові капелани.

У слові архієрей наголосив, що сьогодні ми вкотре зібрались, аби вшанувати живих та згадати полеглих. Велика любов приводить нас завжди до храму в такі дні. Й саме вона допомагає нам пережити певні випробування, такі, як війна чи стихійні лиха. Вона допомагає нам триматися разом.

Потому від собору хресною ходою вирушили до Театрального майдану, де біля стели Героїв Небесної сотні вознесли заупокійну молитву. Добровольці, представники влади та громадськості, небаждужі лучани – поклали квіти до фотостенда загиблих.

Книги – найкращий подарунок воїнам

Луцький районний декан протоієрей Володимир Присяжнюк та протоієрей Андрій Мовчанюк поділилися книгами з домашніх бібліотек із Комуніальним підприємством

«БЛАГОВІЩЕННЯ»

Слово «Благовіщення» означає «добра, блага вість», у християнстві – звістку про те, що почалося звільнення роду людського від гріха і вічної смерті. Благовіщенням Церква називає день, коли Архангел Гавриїл провістив Діві Марії, що Вона зачне від Святого Духа і народить Сина Божого – Спасителя.

Святкування Благовіщення встановлено в IV ст., але у різних християн називалось по-різному: Зачаття Христа, Благовіщення про Христа, Початок спасіння. І лише від VII ст. й на Сході, й на Заході його почали називати Благовіщенням Пресвятої Богородиці. У нас це велике дванадцять свято відзначають 7 квітня.

Богослужіння торжества сповнене урочистих, величних і радісних піснеспівів. Багато разів повторюється добре знаме нам привітання Архангела: «Радуйся!». Світла радість цього празника знайшла віддзеркалення і в білих або блакитних ризах священників, і в уставі, який цього дня послаблює піст і дозволяє вживати рибу й вино, і в просвітлених обличчях вірян – від молитви, від спілкування з Богом, від краси створеного Ним зовнішнього світу, що втішається весняним теплом.

Напевно, атмосфера цієї всеохоплюючої радості спонукала художників до пошуку засобів, щоб передати в іконах Благовіщення найвище духовне піднесення. Перші зображення зустрічі Марії з Архангелом відомі зі стінописів катакомб Прісцилли (III ст.), пізніші – мозаїки у храмах Равенни та Рима (V ст.). На наших землях найдавніша мозаїка та фреска – у Софії Київській (XI ст.). У волинських церквах зображення Благовіщення можна зустріти на царських вратах, у стінописах, на храмових іконах, у празниковому ряді іконостаса.

Іконографія Благовіщення базується на Євангелії від Луки (1, 26–38). Євангеліст не описує розлого місце і рід заняття Марії у момент зустрічі з Архангелом, йому важливо передати суть та зміст Божого об'явлення та їхнього діалогу. Ось чому в іконі центральними є саме ці дві постаті, їхні жести, позиції. Художники, оспівуючи Благовіщення, шукали більше образів та деталей, тому зверталися й до апокрифів («Протоєвангеліє Якова», «Євангеліє Псевдо-Матвія», вірменське «Євангеліє дитинства»), і літургійних текстів, і до Акафіста Благовіщення Пресвятої Богородиці Романа Піснеспівця, які містили неймовірно багатство інформативних елементів та метафор і могли доповнити образність ікон.

Найчастіше іконописці зображали Благовіщення біля криниці (символ джерела, тобто Христа, життя Якого буде джерелом спасіння); за рукоділлям (Марія ткала завісу для храму: символ Втілення – Діва почала у Собі «ткати» тіло Христа); із книгою (Марія читала Книгу пророка Ісаї, де сказано про чудесне зачаття Спасителя Дівою). Саме останній варіант бачимо на іконі XVIII ст. з Музею волинської ікони. Витоки «Благовіщення з книгою» знаходимо в словах св. Епіфанія Критського й одного з отців Західної Церкви Амвросія Медиоланського. Вони зазначали, що Марія любила Святе Письмо й у момент

Образ XVIII ст. Походить зі Свято-Покровської церкви с. Пірванче Горохівського благочиння. Реставрована Л. Обухович. Експонується в Музеї волинської ікони

появи Архангела Гавриїла читала Книгу пророка Ісаї, де є провіщення, повторене євангелістом Матфеєм: «Ось Діва в утробі прийме й народить Сина, і наречуть ім'я Йому Еммануїл, що означає: з нами Бог» (Мф. 1, 23).

Отже, самотній волинський маляр зображає Архангела, який

явився у дім праведного Йосифа в Назареті, коли Марія читала Біблію. Відразу зауважимо, що тут ідеться не стільки про історичне місце зустрічі небожителя й Марії, скільки про палітру символів та підтекстів, які вказують на таїнство та допомагають проїнятися його суттю. Світлиця оселі ремісника, де від-

бувається дійство, скоріше нагадує палац чи навіть храм із високими стелями, фігурними арковими вікнами, сірим мармуром колон і підлоги, важко зеленою завісою. Активна гаряча вохра на стінах додає дійству експресії, готує глядача до сприйняття надзвичайного моменту таїнства.

Увага зосереджується на двох дійових особах – Архангелі й Марії. Центральне місце в композиції автор відводить Діві. Трохи розгублена несподіванкою і розчулена почутим, але зовні спокійна у смиренній гідності й безконечній любові – ось що читається на юному і дуже вродливому її лику. Марія ще сидить за столиком із книгою, лівою рукою перегортає сторінку, але вже повертаючись до небесного посланця, мимоволі притискає правицю до грудей у жесті сприйняття, схиляє голову і напружено вслухається – усім виглядом ніби промовляє: «Нехай буде Мені за словом твоїм» (Лк. 1, 38).

Постать Архангела динамічніша. Якщо Марія – це непорушна скіння, де спочиває Бог, то Ангел – це діяльність Бога у світі. Світловосий і легкокрилий, зодягнутий у золотаво-червоні одязі, він витає у просторі, не торкаючись землі. Світло променіє з нього, розтікається по його одязі та білих пухнастих крилах – він зойно перебував у славі Божій і зараз несе її у собі, сповіщаючи Діві та світові Благу Вість: «Радуйся, Благодатна! Господь з Тобою, благословенна Ти в жонах» (Лк. 1, 28). Правицею він ніби заохочує Марію до слухання, у лівій руці тримає гілку білої лілії (знамення непорочності) з трьома розкритими квітками, що тут символізують Трійність Бога-Отця, Сина і Святого Духа.

Образ Пресвятої Трійці присутній і в символі трьох вікон: два з них заповнені небесною синявою, третє лише вгадується за стовпом сліпучого сьйва, з якого крилатим голубом сходить Дух і білим маревом наближається до Марії. «Дух Святий зійде на Тебе, і сила Всевишнього осинить Тебе. Тому і Народжуване Святе наречеться Сином Божим» (Лк. 1, 35), – промовляє Архангел.

Діва з радісною готовністю і смиренням сприймає це благословення. Здійснюється Блага Вість. Відбувається таїнство Втілення. Сказане Марією: «Величає душа Моя Господа, і зрадів дух Мій у Бозі, Спасі Моїм, бо зглянувся на смирення раби Своєї...» (Лк. 1, 46–48) читається у розгорнутій книзі на передньому плані.

Так мав би кожен християнин із готовністю виконати волю Всевишнього в своєму бутті, відкрити на Його заклик свою душу і прийняти Його благословення, як і Богородиця, відповідаючи: «Нехай буде мені за словом Твоїм».

Ангеліна ВИГОДНИК,
науковий співробітник
Музею волинської ікони

РАДИМО ПРОЧИТАТИ

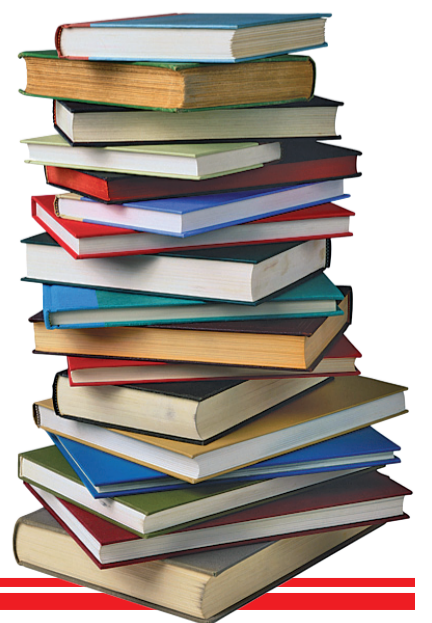
ПИСЬМЕННИК НА КАРАНТИНІ: ВІДЕОНАЧИТКА ТВОРІВ-ПЕРЕМОЖЦІВ

Свої кращі речі виклав у «Ютубі» Віктор Гребенюк, літературний редактор епархіального інформаційно-видавничого центру і член Співки християнських письменників України.

П'ять новел, котрі виграли літературні конкурси, майстер пера продекламував, перебуваючи на карантині. Всього ж у доробку цього автора – близько сотні творів короткої прози (паперові, аудіо- й електронні книжки), видання поезії й драматургії.

Ознайомитися з новелами, що перемогли на творчих змаганнях (обласному, всеукраїнських, міжнародних), можна за посиланням:

https://www.youtube.com/channel/UCr10Bd8TqJmPi8moliDJVOA?view_as=subscriber

ДОБРА СПРАВА

І ДІЛОМ, І МОЛИТВОЮ

Ченці жидичинського монастиря Святителя Миколая Чудотворця запропонували Луцькій міськраді допомогу – використовувати транспорт обителі, аби доставляти медпрацівників в обласний центр. Про це 19 березня повідомив декан монастирів єпархії архімандрит Константин (Марченко).

Оскільки на час карантину не курсують тролейбуси й маршрутки в Луцьку та унеможливлено міжміське сполучення, насельники своїм транспортом організували доїзд для медпрацівників комунального підприємства «Луцький центр первинної медичної допомоги № 1».

Ченці запрошують охочих долучитись до благодійної справи – допомогти коштами на паливо.

Номер картки 5168 7453 2203 5368 Марченко Іван Васильович.

Насельники цієї обителі також приносять гарячу їжу на блокпости в мікрорайоні Вишків – працівникам поліції, нацгвардійцям, рятувальникам, медикам.

Про це 2 квітня повідомив Перший канал соціальних новин (сайт *pershyj.com*), журналісти якого побували на деяких карантинних постах поблизу обласного центру. Як розповів душастир Константин, ченці й надалі робитимуть це двічі на день у час карантину.

«Окрім цього, – зазначив о. Константин, – в монастирі щодня лунає молитва, акафіст святителю Миколаєві Чудотворцю служиться в центральному храмі обителі та в двох скитах. Кожен бажаючий може приїхати на молитву в будь-який час: храми відчинені».

ЄДИНА ЦЕРКВА

ДВІ ГРОМАДИ НА ГОРОХІВЩИНІ: РІЧНИЦЯ ВОЗЗ'ЄДНАННЯ З ПЦУ

З нагоди перших роковин переходу парафії Святої Трійці с. Лобачівка в лоно Православної церкви України 29 лютого тут відбулася Божественна літургія. Про це повідомив сайт *pravda.volyn.ua*. Богослужіння очолив благочинний протоієрей Андрій Сидор. Із ним правили настоятель громади священник Сергій Петрошук, інше духовенство.

Під час проповіді о. Андрій зазначив, що Господь «благословив нас бути сьогодні в єдності помісної Православної церкви України, допоміг рік тому зробити так, як цього хотіли багато наших попередників, – ті, хто ходив до цього храму і хто хотів, щоб у ньому лунала молитва рідною українською мовою. Бо ж мова – це наша душа. Коли ми забудемо її, не будемо її шанувати – ми втрачимо й Україну».

На завершення служби активні парафіяни, які були зачинателями та сприяли об'єднанню громади з ПЦУ, одержали відзнаки.

11 березня з такої ж нагоди у храмі Стростотерпців Бориса і Гліба с. Шкльинь відслужили літургію ранішосвячених дарів. Відправу очолив теж о. Андрій. Разом із ним молились настоятель священник Михайло Стрільчук та інші священнослужителі Горохівського, Луцького і Ковельського районних деканатів.

У слові о. Андрій насамперед подякував Господу, що Він до-

поміг людям прийняти мудре рішення, і зауважив: тепер у цьому храмі моляться рідною мовою, возносять молитви за воїнів, а Божий дім, який недавно був занедбаний, швидко відновився завдяки його настоятелю о. Михайлові.

Після літургії духовенство відслужило подячний молебень.

СВЯТИНІ ВОЛИНІ

ДО ЖИДИЧИНА ПРИВЕЗЛИ ІКОНУ, ОСВЯЧЕНУ ВСЕЛЕНЬСЬКИМ ПАТРІАРХОМ

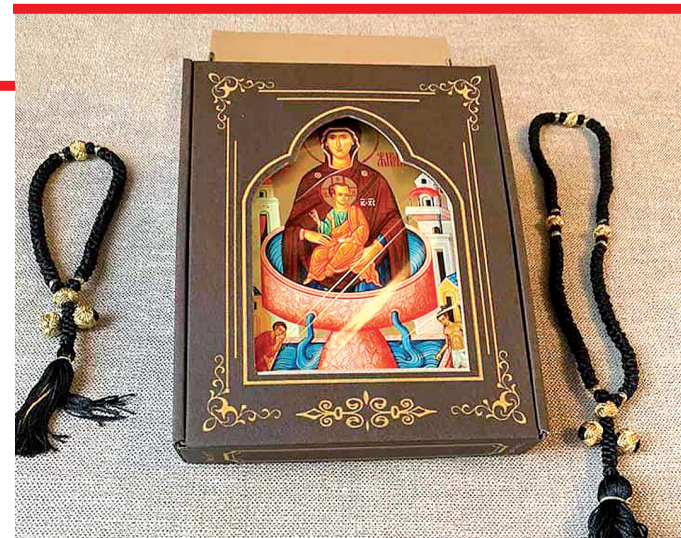
Делегація, у якій перебував волинянин Юрій Матчук, привітала Його Всесвятість із 80річчям у Константинополі. Про це повідомили ченці на «Фейсбук»-сторінці «Чернецтво Волині».

На прохання та з благословіння намісника Свято-Миколаївського монастиря архімандрита Константина до обителі привезли образ Божої Матері «Живоносне Джерело»,

яку освятив Вселенський Патріарх. У неділю, 8 березня, святиню виставили в жидичинському храмі для вшанування вірними.

Як повідомлялося раніше, на честь цього образу монастир розбудовує ще один скит. А ця ікона буде у ньому як храмова і як свідчення всеправославної єдності.

Ольга ВЕРЕМЧУК

ХРОНІКА

Продовження. Початок на с. 2, 3

ством «Луцький центр первинної медичної допомоги» Центр реабілітації учасників бойових дій.

Ці військові священники 13 березня передали близько п'ятдесяти книжок – класику, історичні, сучасні та літературу для дітей.

Як повідомив о. Андрій, так душпастирі відгукнулися на прохання психолога Центру Любови Казмірчук допомогти поповнити бібліотеку. Цей медичний заклад відкрито восени. Тоді й виникла потреба у створенні книгозбірні для атовців із читальним залом.

Медики запрошують усіх бажаючих після карантину долучитись до такої співпраці. Книжки можна буде приносити за адресою: Луцьк, просп. Воли, 66-А (Центр реабілітації учасників бойових дій).

Казання архієрея: не втрачайте віру

15 березня, в 2-гу неділю Великого посту, митрополит Михайл говорив про роль віри у житті людини під час проповіді на завершення Богослужіння в кафедральному соборі Святої Трійці.

У зв'язку із пандемією коронавірусу високопреосвященний нагадав: у сучасному світі ми часто забуваємо про свої духовні потреби. Й замість того, аби, прокинувшись, подякувати Богу за те, що благословив прожити ще один день, ми відразу вмикаємо Інтернет. Саме сучасні засоби масової інформації «допомагають» сіяти паніку, переконаний керуючий єпархією. Тому заклик менше заглядати в Інтернет, а більше молитися, а також дотримуватись елементарних правил гігієни.

У єпархії пом'янули владика Якова (Панчука)

16 березня митрополит Луцький і Волинський Михайл очолив заупокійну літію на могилі митрополита Якова (Панчука) біля кафедрального собору Святої Трійці.

Митрополит Яків (у миру Іван Дмитрович Панчук) – великий богомільник, знавець канонічного права, історії нашої Церкви, патріот України. Всі свої знання, любов до Бога й Батьківщини передавав пастві, священнослужителям, учням.

Народився 5 жовтня 1931 р. в с. Лосятин Кременецького району Тернопільської області. Батько Дмитро Іванович був теслю, а мати Марія Марківна – домогосподаркою. Майбутній владика мав трьох братів та дві сестри. Це була побожна українська родина.

Особливо яскравий відбиток на дитячу душу наклала велична святиня – Успенська Почаївська лавра, неподалік якої знаходиться Лосятин. Тож після закінчення школи навчався в Ленінградській семінарії, потому в духовній академії.

Тоді, у розпалі хрущовських гонінь, влада масово закривала храми й монастирі. Але, незважаючи на переслідування монахів Почаївської лаври, брат Яків із багажем богословських знань повертається до неї. З 1966 по 1974 рр. він виконує тут різні послухи – бібліотекар, уставник, регент, благочинний. За ревну службу в 1969 р. возведений у сан ігумена. Згодом став намісником лаври у сані архієпископа. Однак через недоброчливість органів влади змушений піти з неї.

Лише з перетворенням Українського екзархату РПЦ в Українську православну церкву із правами самоуправління 24 листопада 1990 р. Священний синод УПЦ обрав о. Якова єпископом Почаївським. Але через прихильність до автокефалії Української церкви знову змушений був полишити обитель. Після «Харківського собору» 1992 р., на якому єпископи відrekliся своїх підписів під рішенням Помісного собору 1991 р. щодо проголошення автокефалії, владика Яків залишився із Предстоятелем – Митрополитом Філаретом, і так стало можливим створення Київського патріархату.

За заслуги перед Церквою в 1993 р. преосвященний був піднесений до сану архієпископа. З 12 квітня 1995 р. до смерті 16 березня 2004 р. керував Волинською єпархією (з листопада 1995-го – як митрополит Луцький і Волинський), був постійним членом Священного синоду УПЦ КП.

За заслуги перед Церквою нагороджений орденами Христа Спасителя та Святого рівноапостольного князя Володимира I і II ступенів. Також мав нагороди Єрусалимського і Румунського патріархів.

Чим займатися під час карантину: поради владика Михайла

Багато хто нині відчуває труднощі із тим, як скористатися такою кількістю вивільненого часу, перебуваючи на карантині. Що робити – рекомендує митрополит Луцький і Волинський.

Очікувана порада від священнослужителя, звичайно, – це порада про молитву. Тепер вже не скажеш: стільки клопотів, що нема часу молитись. Владика благословив о 21.00 молитись за подолання коронавірусу: тричі «Отче наш», тричі «Богородице Діво, радуйся», «Вірую», 90-й псалом, а також своїми словами. Добре цей чин практикувати й частіше. Наприклад, що три години: 9.00, 12.00, 15.00, 18.00 і 21.00.

А нагадувати про час такої щирої, посиленої домашньої молитви мають дзвони. Високопреосвященний доручав щонеділі о 9.00 дзвоніння у храмах єпархії. Можливо, в церквах віднайдуть можливість дзвонити кожні три години, закликаючи ставати до молитви.

Під час карантину слід більше читати Біблію, іншу духовну літературу, переглядати душекорисні фільми, спілкуватися з рідними.

Що кажуть священники про карантинні обмеження в храмах

Душпастирі у проповідях і «Фейсбуці» висловлюються щодо заходів, які доводиться вживати Церкві через поширення коронавірусу.

Віцекандлер єпархії протоієрей Олександр Безкоровайний закликає «дотримуватись рішень Синоду Церкви і благословень наших архієреїв, правил гігієни й умов карантину, які б слова не говорили і які думки б не висловлювали».

Декан монастирів єпархії архієпископ Константин (Марченко) переконаний, що таке випробування дано нам, аби ще більше утвердитись у вірі. І саме в таку складну пору варто більше часу приділяти духовному.

Головний військовий капелан єпархії протоієрей Михайло Бучак пише: «Випробування можуть прийти і через коронавірус! Господь милосердний, Він не образиться на нас... Він і сьогодні готовий страждати за нас! Не судимо один одного і судимі не будемо!»

А протоієрей Віктор Пушко, головний редактор єпархіальної радіостудії «Благо», вважає, що деякі священнослужителі роблять неправильні висновки, порівнюючи сучасні реалії з історичними аналогіями щодо епідемії: «Такі твердження мають поверхове уявлення про масштаби і фактичну ситуацію». Адже часто-густо не говорять про розміри таких подій та їх наслідки.

Сам храм, як будівля, не захищає від вірусів, лише віра та щира молитва. Тому варто дотримуватись рекомендацій щодо поведінки під час карантину й не сіяти паніку стосовно зміни порядку проведення Богослужіння.

Проповідь архієрея: споглядаючи на хрест – укріплюємось у вірі

22 березня, в третю неділю Великого посту, хрестопоклонну, митрополит Луцький і Волинський Михайл говорив про велику любов, яку символізує животворчий хрест, під час проповіді на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.

Владика пояснив, що вже пройшла половина посту і часто буває тяжко постити до кінця. Тому винесення хреста посеред храму є певним натхненням, аби людина, вклонившись перед ним, продовжила свій постовий подвиг.

Тому, споглядаючи та шануючи животворчий хрест Господній, ми повинні відкинути всі страхи та сумніви, укріпитись у вірі і покладати надію на Всевишнього, переконує архієпископ.

На час карантину в храмах приймають записки електронними засобами

Деякі священнослужителі запровадили подання записок «За здоров'я» і «За упокій»

електронною поштою або через месенджері. Це допомагає тим, хто не йде до церкви, але потребує церковної молитви.

Зокрема, започаткували такий спосіб: чоловічий монастир Святителя Миколая Чудотворця у с. Жидичин Ківерецького деканату, парафії Холмської ікони Божої Матері в Луцьку, Благовіщення Пресвятої Богородиці у Ковелі, Святих страсотерпців Бориса і Гліба в с. Шклинь Горохівського благочиння. Панотці молитовно зачитують записки під час літургії.

Використовуючи сучасні електронні засоби, до моління за наших ближніх долучаються й інші душпастирі. А ми, залишаючись удома, хоч і на відстані, але перебуваємо разом у щирій молитві.

Ковель: духовенство молилося, аби відвернути нашість хвороби

Священнослужителі Свято-Димитрівського округу Ковельського благочиння 23 березня звершили молитву біля поклонних хрестів при в'їздах у місто Ковель із різних напрямків. Про це повідомив на своїй сторінці у «Фейсбуці» один зі священників – Володимир Удуд.

Богослужіння очолив декан округу протоієрей Анатолій Александрук. Душпастирі молилися, аби відвернути від міста всякі негаразди.

«Спів тропаря до Чесного і Животворчого Хреста Господнього, який є знаменом перемоги у дні, коли Хрест винесений на середину храмів, є особливо важливим у випробуванні нашої віри й уповання на Бога, особливо в час нашість небезпечної хвороби», – йдеться у дописі.

Владика Михайл – про богослужіння в умовах карантину

Митрополит Луцький і Волинський в інтерв'ю інтернет-проекту «АПоговориТИ» (сайт t1.ua) розповідав про карантинні заходи у храмах єпархії.

Коли ще не було епідемії, розпочав високопреосвященний, люди так не дбали про своє здоров'я, як це роблять зараз: руки і все тіло миють. Про екологію досі чомусь так не дбали. Після себе залишали сміття, яке може бути причиною різних інфекцій.

Далі архієрей розповідав про дотримання санітарних норм у парафіях. У храмах є розмітки, на яких мирянин повинні стояти, щоб дотримуватись дистанції 1,5–2 м один від одного. Крім того, при більшій кількості людей вони можуть молитись надворі. Служби транслюються онлайн. Людей старшого і похилого віку просять лишатися вдома, священники їх відвідуватимуть. Храми постійно дезинфікуються. Сповідь у кафедральному Троїцькому соборі проходить на певній відстані, не контактуючи з душпастирем, у спеціально відведеному місці – сповідальниці. Причастя дається лжицею (ложечкою) кожному окремо на руку.

У період карантину, як і зазвичай, у храмах звершуватимуть відправи (хоч і з невеликою кількістю людей), щоб Бог милував нас і прощав. Церкви закривати не будуть: немає підстав – надзвичайного стану немає. Священники щорічно проходять медичне обстеження, щоб не бути в зоні ризику

Луцький декан: сьогодні маємо можливість переосмислити життя

Протоієрей Михайло Онищук, благочинний обласного центру, 25 березня в ефірі «Громадського інтерактивного телебачення» поділився своїми думками щодо карантину.

Ми переживаємо нелегкі часи, каже отець Михайло. Сьогодні оцінили, як багато маємо у повсякденному житті. При тому дуже часто нарікали на нього. Господь дає випробування, аби ми оцінили те життя, на яке часто нарікали.

Тож варто прийняти це, не панікувати і зрозуміти, що від нашого ставлення залежить перебіг подій. Потрібно берегти себе й один одного. Адже карантин – це явище тимчасове. І після його закінчення ми повернемося до звичного життя. Тому в цей час живімо в любові один до одного, не можна розпалювати ворожнечу та сваритись із ближніми. Сьогодні маємо можливість переосмислити наше життя, зробити правильні висновки і з надією чекати на завтрашній день.

Протоієрей Михайло Бучак започаткував проєкт, аби подолати страх

Головний військовий капелан єпархії, настоятель парафії в с. Княгининок Луцького районного деканату у «Фейсбуці» 25 березня відповідав на запитання парафіян у форматі відеочату.

Такий проєкт душпастир започаткував на своїй сторінці, аби зняти напругу в суспільстві перед пандемією небезпечної хвороби, щоб люди побачили «світло в кінці тунелю». Як зазначив о. Михайло, для людей важливе «живе спілкування»: у підсумку першого відеочату подано 179 запитань чи коментарів, 110 поширень на інші сторінки, понад 3000 переглядів.

Страх з'являється через відчай. А ми з Божою допомогою перекожемо духовну байдужість і подолаємо страх. «Бо кожен, хто призове ім'я Господнє, спасеться» (Рим. 10:13).

Все у волі Божій, каже душпастир. І те, що нині маємо, допущено Богом. Господь хоче, аби ми змінилися. Ми не можемо знати, що буде з нами завтра і якою буде хвороба на теренах України. Зараз люди багато в чому обмежені: у відвідуванні храмів, у доїзді й іншому. А що далі буде?

Найперше, зазначає о. Михайло, треба перестати боятися й усвідомити, що все буде добре, бо з нами Бог. Усе, що робимо, робити з Христом. Іншим людям – бути «світлом для світу», вміти їх любити і прощати. Нині настала благодатна пора: маємо час спілкуватись, молитися з родиною разом. За бажанням можна домовлятися зі священником про таїнства, молебні тощо.

Продезинфіковано комплекс будівель Свято-Троїцького собору

3 благословіння митрополита Михайла староста кафедрального собору Святої Трійці протоієрей Володимир Подолець запросив працівників ТзОВ «Дезінфекційна справа», щоби незаразити приміщення.

25 березня санітарну обробку провели всередині храму та ззовні, в жіночому монастирі Святителя Василя Великого, в Управлінні єпархії, у Волинській православній богословській академії, а також на соборній території.

Архієрей привітав декана Свято-Димитрівського округу з ювілеєм

Митрополит Луцький і Волинський Михайл 26 березня очолив літургію ранішосвячених дарів у ковельському соборі Великомученика Димитрія Солунського з нагоди 60-річчя протоієрея Анатолія Александрюка.

На завершенні Богослужіння владика поздоровив благочинного округу й настоятеля цього храму з ювілеєм і вручив йому відзнаку «За церковні заслуги».

Радість спільної молитви розділило й інше місцеве духовенство.

Архієрей: не давайте хворіти душі, аби не хворіти тілу

Митрополит Михайл 29 березня під час проповіді на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці наголосив на важливості духовного здоров'я.

Владика нагадав: завжди слід пам'ятати про свою душу. Бо якщо ми допускаємо гріх у духовне життя, він приносить недуги в життя тілесне. А зцілитися духовно можемо постом і молитвою.

Рожищанський декан – про поховання в умовах карантину

Благочинний і настоятель парафії Різдва Пресвятої Богородиці у Рожищі протоієрей Василь Шняк розповів, як у його деканаті проводять чин похорону під час карантинних заходів. Про це повідомив сайт rozhrada.gov.ua.

У день смерті людини служиться панахида, на якій дозволяється бути до 10 осіб із родини небіжчика. Присутні дотримуються дистанції 1,5–2 м один від одного. Відспівують небіжчика на вулиці, а не в помешканні, де він проживав. Цілувати померлого забронено. Труну опісля закривають і на кладовищі священник проводить обряд запечатання гробу.

ОГОЛОШЕННЯ

ЛУЦЬКІ ХРАМИ ДОПОМАГАЮТЬ НУЖДЕНИМ

Парафія Холмської ікони Божої Матері організовує допомогу для малозабезпечених та потребуючих.

Інформувати про людей, яких слід забезпечити харчами і які не мають можливості їх придбати, громада просить, звернувшись до служителів храму або через сайт у «Фейсбуці». Завдяки благодійникам купуватимуться продукти першої необхідності.

Парафія Преподобного Іова Почаївського також допомагає тим, хто опинився у скрутні через карантин.

Завдяки благодійникам вони можуть отримати продуктові набори та інші товари першої необхідності. Для цього варто звертатися до настоятеля парафії протоієрея Олександра Вронського за телефонами: (050) 259-00-23, (096)058-48-68.

ЧОТИРИ ТРАНСЛЯЦІЇ ЩОТРИГОДИННИХ МОЛИТОВ

До молитов за подолання коронавірусу, які митрополит Луцький і Волинський Михаїл заохочує вірних проводити щотири години, можна долучитися через прямий ефір у «Фейсбуці».

9.00 – чоловічий монастир Святителя Миколая Чудотворця. Трансляція на facebook.com/Чернецтво-Волині-561446700560268/.

12.00 – луцький кафедральний собор Святої Трійці, facebook.com/pravoslavivolyni/.

15.00 – луцька жіноча обитель Святителя Василя Велико-го, facebook.com/profile.php?id=100030558729184.

18.00 – домовий храм Усіх волинських святих Волинської православної богословської академії, facebook.com/vrba.org/

БОГОСЛУЖІННЯ ОНЛАЙН: ЯКІ ХРАМИ ВЕДУТЬ ПРЯМІ ТРАНСЛЯЦІЇ

Із запровадженням карантину все більше парафій знаходять способи, аби до відправи долучилися всі, хто не може бути в церкві.

У зв'язку з посиленням обмеження свободи пересування та зібрань під час карантину Священний синод «дозволяє проведення богослужінь у храмах самими лише священнослужителями та церковнослужителями і співаками, без особистої присутності мирян. Під час проведення таких богослужінь миряни повинні долучитися до спільної молитви, використовуючи можливість віддаленого зв'язку». Отож, прямі передачі богослужінь можна побачити і по телебаченню, й у «Фейсбуці».

Щонедільні трансляції літургії з кафедрального собору Святої Трійці можна дивитися на «12 каналі» та епархіальній сторінці у «Фейсбуці».

Більшість прямих включень духовенство веде на сторінках парафій у цій соціальній мережі. Зокрема, це храми Холмської ікони Божої Матері в Луцьку, Ар-

хістратига Михаїла с. Воля-Ковельська Ковельського благочиння.

Аби не пропустити прямі трансляції, варто слідкувати за оновленнями на сторінках парафій та священнослужителів.

ПАМ'ЯТКА ЩОДО КОРОНАВІРУСУ ДЛЯ СВЯЩЕННО- ТА ЦЕРКОВНО-СЛУЖИТЕЛІВ І ПАРАФІАН

Інформаційна служба епархії з благословіння митрополита Луцького і Волинського Михаїла підготувала важливу інформацію стосовно нової небезпечної хвороби.

- У ставленні до пандемії уникайте двох крайнощів – відкидати справжню небезпеку та впадати в паніку.
- В разі ознак хвороби або обґрунтованої підстави вважати себе у групі ризику залишайтеся вдома, обмежте спілкування, зверніться до лікарів та виконуйте їхні вказівки.
- Із підвищеною увагою ставтеся до особистої чистоти, використовуйте дієві засоби знезараження.
- Підтримуйте чистоту ікон та інших святинь. Достатнім виявом шанування хреста, образів, мощей може бути поклоніння перед ними, без цілування.
- Те ж саме щодо особистих вітань та вияву пошани між священнослужителями і мирянами: досить лише вклонитися, без поцілунків, обіймів та рукопритискань.
- Храми ретельно й регулярно провітрюйте, мийте.
- Після Причастя використовуйте для запивки одноразові стакани або споживайте лише антидод (частинку просфори), не запиваючи.

ХРОНІКА

Закінчення. Початок на с. 2, 3, 6

Померлих від коронавірусу перед тим, як покласти в домовину, спочатку належить помістити в оброблений хлором мішок, а потім її щільно закрити.

«Як віруючі люди ми сподіваємося на молитву і Бога. Як відповідальні громадяни – повинні дотримуватися самоізоляції та правил карантину», – зазначив панотець.

Ковельські священники зустрілися з місцевою владою

2 квітня духовенство благочиння поспілкувалося із представниками Ковельської міської ради.

Під час бесіди декан протоієрей Іван Бонис повідомив, що митрополит Луцький і Волинський Михаїл об'єднав Ковельські міський та районний деканати в один. У його структурі тепер діють чотири округи: Свято-Юрківський (с. Дубове, очолює о. Іван), Свято-Благовіщенський (Ковель, очолює протоієрей Василь Мичко), Свято-Димитрівський (Ковель, очолює протоієрей Анатолій Александрук), Свято-Петропавлівський (селище Голоби, очолює протоієрей Андрій Сех). На чолі благочиння стоїть старший декан протоієрей Іван Бонис, на чолі кожного округу – декан округу. Така зміна має сприяти зміцненню Православної церкви України.

Учасники зустрічі також обговорили питання проведення Богослужінь в умовах карантину. На завершення міський голова Олег Кіндер поставив підпис під Угодою про місіонерську діяльність ПЦУ в Ковелі (дещо раніше її підписав керуючий епархією). Основними засадами співпраці визначено: утвердження традицій української культури, духовності, моралі, патріотизму, розвиток спільної культурно-просвітницької діяльності.

Як долати паніку, радить душпастир

Головний військовий капелан епархії протоієрей Михайло Бучак спільно з викладачами факультету психології та соціології Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки створили Центр духовно-психологічної підтримки населення у стресових ситуаціях.

За повідомленням відділу зв'язків із громадськістю цього вишу, проект, започаткований 2 квітня, аби реагувати на запити суспільства, працюватиме постійно.

Тож бажачі отримати консультації священника чи психологів можуть подзвонити на «гарячу лінію» з 10.00 до 13.00 та з 15.00 до 18.00 год: тел. 096 929 65 97, 050 806 06 41 – отець Михайло; тел. 099 272 96 31, 063 896 46 16 – психолог.

Фахівці допоможуть знайти причини стресу, правильно будувати стосунки з дітьми і старшим поколінням, зменшити негативні чинники тощо. Послуги безкоштовні.

Віра без діл була б мертва і в час карантину

Митрополит Луцький і Волинський Михаїл та благодійники 3 квітня передали медикам засоби індивідуального захисту.

Речі – 50 комбінезонів, 100 пар рукавиць та 100 масок III ступеня захисту – відвезли персоналу обласної клінічної лікарні, яку визначено центральною щодо надання допомоги найбільш уразливим хворим (із важкими пневмоніями).

Архієрей зазначив, що для подолання пандемії коронавірусу важливо не тільки молитися, але й дещо робити. Дуже необхідно допомагати медикам у цей складний час. Високопреосвященний закликає духовенство й парафіан організувати благодійні акції та підтримувати духовно й матеріально потребуючих, які страждають наслідком поширення нової небезпечної хвороби.

Проповідь архієрея: будьте послушними

Про людську паніку і послух говорив митрополит Михаїл 5 квітня, у неділю 5-ту Великого посту, під час казання на завершення Божественної літургії в кафедральному соборі Святої Трійці.

З огляду на страх, який присутній у суспільстві у зв'язку із поширенням коронавірусу, владику закликав не боятися. Архієпископ пояснив, що ми не повинні нічого і нікого боятися, крім Господа. Жити слід за Божими законами й дотримуватися порад, які нам дають: мити руки, дотримуватися дистанції, ходити в масках тощо.

Піклуючись про своє духовне та фізичне здоров'я, ми виконуємо Божі заповіді й несемо свій послух. А послух є вищим за піст і молитву, нагадав митрополит Михаїл.

Завершуючи проповідь, високопреосвященний себачав усім бути послушними і з чистим серцем зустріти Світле Воскресіння Господнє.

Митрополит дарував квіти з нагоди Благовіщення

Владика Михаїл дарував троянди усім дітям та жінкам у кафедральному соборі Святої Трійці 6 квітня на Всенічній напередодні Благовіщення.

Дійство, що вже стало традицією, архієрей започаткував кілька років тому. Воно пов'язане з іконою Благовіщення. На ній зображено Архангела Гавриїла, який явився, щоби благовістити Пречистій Діві Марії про народження Спасителя, з лілією в руках. Саме це і надихає архієпископа дарувати жінкам квіти.

Керуючий епархією: усе, що стається в житті, перетворить на благо

Про позитивний погляд на обставини, які нас оточують, говорив митрополит Луцький і Волинський Михаїл у проповіді 7 квітня на завершення Богослужіння з нагоди Благовіщення Пресвятої Богородиці.

Цей день нагадує нам про Благую Звістку, яку чекає кожен християнин. Ми всі ждемо від Господа добрих новин, але не завжди усвідомлюємо: все хороше, що трапляється з нами в житті, – це Божий промисел. Коли тобі здається, що ти не міг цього зробити, але зробив, – це Божественна благодать діяла через тебе, пояснює архієпископ.

Але часто ми не можемо усвідомити: все, що дає нам Усевишний, іде нам на благо. Ми завжди звинувачуємо «обставини». Проте якщо не можна змінити обставин, можна змінити своє ставлення до них, рекомендує владику.

Аналізуючи сьогоденні реалії, архієрей пояснює, що карантин – це чудова пора, аби ми змогли поститися. Адже зараз нічого нас не спокушає і ми маємо вдосталь часу для молитви й переосмислення свого життя. Коли як не зараз ми мали б стільки часу, щоб приділити його ближнім. Тому владику радить зробити все, що стається в нашому житті, на благо, яке дає нам Бог.

Священник і паламар, які відспівували інфікованого лікаря, – здорові

8 квітня клірики луцького кафедрального собору Святої Трійці одержали результати аналізів, зданих ними після поховання гінеколога Ореста Тимчака, в якого виявили коронавірус.

Згідно з документами, що видала референс-лабораторія вірусологічних досліджень Центру громадського здоров'я України, в священника й паламаря не виявлено інфекції COVID-19. Тож по завершенні терміну самоізоляції та відповідно до висновку лікаря вони приступлять до виконання службових обов'язків.

Нагадаємо, заупокійна відправа по ново-спочилому відбулася в нижньому храмі собору. Після цього в ньому провели професійну дезінфекцію.

Інформаційна служба епархії

Шановні читачі, дорогі брати і сестри! Не використовуйте наш часопис у господарських цілях. Якщо газета Вам уже не потрібна – передайте її ближнім або в бібліотеку

<p>СЛОВО ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ УКРАЇНИ – НА ВОЛИНІ</p>	<p>ЧИТАЙТЕ Різноманітна духовна література: запитуйте у храмах, книгарні-бібліотеці «Ключі» за адресою: Луцьк, просп. Волі, 2 (навпроти ЦУМУ, біля обласної юнацької бібліотеки). Розпорядок роботи: будні – 9.30–19 год; свята, суботи й неділі – 10–17 год.</p>	<p>ДИВІТЬСЯ Передача «Духовна абетка»: субота, 20.30; повтор у неділю о 16 год., середу – о 7 год. «12 канал»</p>	<p>СЛУХАЙТЕ Передача «Благо»: неділя, 7.30, FM-радіостанція «Сім'я і дім» (102,4 МГц).</p>	<p>ЧИТАЙТЕ, ДИВІТЬСЯ, СЛУХАЙТЕ Сайт pravoslavivolyni.org.ua – історія, устрій епархії, святині, персоналії, документи, новини, фото, відео, газета, книги, аудіо, передруки.</p>
---	--	--	---	---

ВОЛИНСЬКІ ЕПАРХІАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

За єдину Помієну Українську Православну Церкву!

Частина Волинської єпархії Православної Церкви України

Свідчення про державну реєстрацію: ВЛ № 219 від 03.08.2004 р.
Засновник і видавець – Управління Волинської єпархії Православної церкви України (Волинська духовна консисторія)

Друк – ПРАТ «Волинська друкарня» (Луцьк, просп. Волі, 27). Тел. (0332) 710-301. Зам. № 300 Наклад 1500 пр. Передплатний індекс 91241.

РЕДАКЦІЯ
Віталій КЛІМЧУК (головний редактор), Віктор ГРЕБЕНЮК (літературний редактор і коректор), протоієрей Віталій СОБКО, Микола ВОЛОШИН (верстка)

При використанні матеріалів часопису для публікації в інших ЗМІ посилання на нього обов'язкове. Редакція не завжди поділяє позиції авторів, які несуть відповідальність за достовірність поданої інформації, та залишає за собою право редагувати матеріали або не друкувати їх зовсім. Рукописи не рецензуються і не повертаються, листування з читачами – тільки на сторінках газети.

ДОВІДНИК ВОЛИНСЬКОЇ ДУХОВНОЇ КОНСИСТОРІЇ

43025 Луцьк, Градний узвіз, 1
volynkonsistoria@ukr.net
Час роботи: понеділок–п'ятниця (крім святкових днів), 10:00–16:00, обідня перерва – 13:00–14:00

КЕРУЮЧИЙ ЕПАРХІЄЮ
Митрополит Луцький і Волинський МИХАІЛ. Тел./факс (0332) 72-44-64

КАНЦЕЛЯРІЯ
Канцлер – протоієрей Микола ЦАПІ. Тел. (0332) 72-53-63
Віце-канцлер – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ. Тел. (0332) 72-44-64

ІНФОРМАЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ЦЕНТР
Тел. (0332) 72-21-82
Голова центру – протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68
Інформаційна служба (збір та опрацювання даних про діяльність епархії)
infosluzhba@ukr.net
Сайт – pravoslavivolyni.org.ua
info@pravoslavivolyni.org.ua

Пресслужба (співпраця зі ЗМІ) – прессекретар протоієрей Віталій СОБКО. Моб. (050) 661-56-68 Pres-sluzhba@ukr.net
Газета «Волинські епархіальні відомості». Hazeta.yeve@gmail.com

Телестудія «Собор» – гол. редактор диякон Сергій ПАНАЩУК
Радіостудія «Благо» – головний редактор протоієрей Віктор ПУШКО. Тел. (095) 126-40-77. Blaho@ukr.net
Видавничий відділ і книгарня-бібліотека «Ключі» – завідувач Дмитро ГОЛОВЕНКО. Тел. (050) 339-73-66, (067) 570-57-97 kluch@ukr.net

КАПЕЛАНСЬКА СЛУЖБА
Старший капелан – протоієрей Олександр БЕЗКОРОВАЙНИЙ
Інспектор з питань місійної діяльності – протоієрей Юрій БЛИЗНЮК. Тел. (0332) 20-00-25, моб. (095) 538-05-87

ПАЛОМНИЦЬКИЙ ЦЕНТР «УКРАЇНА»
Керівник Лариса САВЧУК. Тел. (0332) 71-83-77, моб. (050) 812-09-79

Уповноважений епархії у справах сім'ї – протоієрей Василь КЛОЧАК. Моб. (066) 571-75-27, (097) 180-20-43

СЛАВА

Традиційний для нашого вуха термін має не тільки приємно-солодкий зміст – інколи це слово несе в собі гірке та ще й ганебне наповнення. Народне прислів'я гласить: «Якщо добре працюватимеш, честь і славу матимеш». Інше ж – «Ганебної слави повні халяви». Наші пращури користувалися визначенням слави для різко контрастних випадків життя. «Який Сава – така й слава», «Добра слава лежить, а погана біжить». Людина як господар власної долі завжди мала вибір обрати правильний шлях, який вів до слави або ж до неслави.

Нині традиційний термін визначення людської порядності замінюють іншомовні слова – рейтинг, імідж, репутація, реноме... Але притім принцип їх створення залишається незмінним. Слава – це широка популярність як свідчення загального схвалення, визнання чийось заслуг, таланту, доблесті, відомість, популярність, вияв пошани. «А вже ж тая слава по всім городочку, як дівчина козакові вишила сорочку...» – співається у відомій українській народній пісні. Проте тут дівоча слава має не тільки позитивний характер. Люди вже обговорюють поведінку дівчини, яка характеризує її не геть скромною, проте відданою щирим почуттям до молодого парубка.

Сучасна тенденція творення слави все ж таки набула нових небувалих форм і відповідає знову ж таки усній народній творчості: «Хвали мене, моя губонько». «Герої» нашого часу навіть не стараються заробити добрими справами оцінки від навколишніх, а створюють власну славу власними руками або ж за рахунок команди «іміджмейкерів: «Мамо, нас люди хвалять. – Та які ж люди, доню? – Та ви мене, а я вас».

Широкого розповсюдження набули речівки, в яких відкрито прославляють конкретних осіб, суспільні явища чи структури. Той час, коли наочність вулиць світилася неоновими лампами зі словами «Слава КПРС» нібито канув у Лету, проте аналогічні гасла продовжили усталені традиції. До офіційного рівня вознесено вітання у Збройних силах та поліції – «Слава Україні!» як фінал і завершення надважливого процесу державотворення. Чи не час згадати шанованого народною славою Тараса Шевченка:

*Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине...
От де, люде, наша слава,
Слава України!*

Суспільно-економічні негаразди сьогодення дуже оперативно знаходять пояснення у засобах масової інформації. Це привід когось піднести до небачених висот, а когось – знеславити. «Погана слава має крила», гласить народна творчість. Пісенька з відомого мультика підтверджує: «Хорошими ділами прославитись не можна». Як не дивно, але ці слова стали крилатими і нинішні мудрагелі взяли їх на озброєння власних дій. У першу чергу первинний зміст терміна «слава» зіпсувала спокуса людей вхопити ласий шматок суспільного пирога, дорватися до матеріальних благ, ігноруючи основи порядності та справедливості.

Повернімося до істинних витоків слави як такої. Як пишеться у Святому Письмі: «На початку було Слово, а Слово в Бога було, і Бог було Слово. Усе через Нього повстало, і ніщо,

що повстало, не повстало без Нього» (Ів. 1:3). Славені перші рядки Євангелія від Івана відсилають нас до самого Початку, до того джерела, звідкіля випливає ріка часу. Далі – тільки небуття, а позаду – повна драматизму історія десятиків і сотень поколінь людей, які творили історію, наповнюючи її доброю славою, наслідуючи закони Господні.

Божа слава – це краса Його духу. Це не естетична чи матеріальна краса, а краса, що походить від Його характеру, від усього того, ким Він є. Послання Якова (1:10) закликає багатія пишатися «своїм пониженьям» від Бога, вказуючи на славу, яка не має нічого спільного з багатством, владою або фізичною привабливістю. Ця слава може коронувати людину або наповнити землю. Її можна побачити в людині та в землі, але вона не належить їм – вона від Бога. Слава людини – це краса її духу, якому властиво помилятися і який врешті-решт помирає, отже, є скороминущим. Але слава Божа, що виявляється в усіх Його рисах, – ніколи не зникає. Вона – вічна.

«Усе, що дихає, – нехай Господа хвалить!» (Пс. 150:6), тобто славить Божі закони, які написано чітко і без підтексту, до виконання. Тут ужито слово «хвалить» у розумінні «доводить до свідомості», «прагне наслідувати» праведний путь Творця, що створив людей за Своєю подобою.

У Книзі пророка Ісаї (43:7) написано, що Бог створив нас для Своєї слави. У контексті з іншими рядками, можна сказати, що людина «прославляє» Бога, бо в людині славу Божу можна побачити в таких речах, як любов, музика, героїзм тощо, – речах, які належать Богові і які ми носимо «в глиняних посудинах» (2 Кор. 4:7). Ми – посудини, в яких «містяться» Його слава. Усе, що ми можемо робити, і те, ким ми є, походить від Нього.

Творець так само взаємодіє з природою. Природа демонструє Його славу. Його слава виявляється у свідомості людини через матеріальний світ по-різному, і нерідко – по-різному для різних людей. Одна людина може бути вражена, побачивши гори, а інша може любити красу моря. Але саме те, що стоїть за ними, – слава Бога, викликає захоплення у людей і пов'язує їх із Богом.

Отже, Бог може явити Себе всім людям, незалежно від їх

раси, статків чи місцезнаходження. У псалмі 18:2–5 сказано: «Небеса розповідають про Божу славу, а небозвід сповіщає про творіння Його рук. День дневі передає вістку, а ніч ночі сповіщає знання. Немає мови, немає слів, де би не чулися їхні голоси. По всій землі пішло їхнє відлуння, і їхні слова – до кінців світу!»

У псалмі 72:24 йдеться про славу на небі: «Бог прийме померлого зі славою». Коли християнин помирає, Господь приймає його до Себе, і там він перебуватиме в оточенні Його справжньої слави. Ми будемо доставлені в місце, де краса Божа живе буквально – краса Його Духа буде там, бо Він є там. До того ж, краса Його Духа (або Його сутності) – це Його слава. У тому місці Його славі не потрібно буде використовувати людину або природу – її буде видно «неозброєним оком»: «Тепер бачимо, як у дзеркалі, неясно; тоді ж – обличчям до обличчя. Тепер знаю частково, а тоді пізнаю так, як і сам був пізаний» (1 Кор. 13:12).

Оскільки слава походить від Усевишнього, то Він не приймає твердженя, що слава виходить від людини, чи рукотворних ідолів, або ж природи. В Ісаї 42:8 ми бачимо приклад ревності Бога за Своєю славою. Ця ревність до Своєї слави обговорюється Павлом у Посланні до римлян 1:21–25, де він говорить про те, що люди поклоняються творінню замість Творця. Інакше кажучи, вони дивилися на об'єкт, через який проходила Божа слава, і замість того, щоб прославляти за це Бога, почали поклонятися тварині, чи дереву, або людині, ніби краса, якою вони володіли, належала їм. Це – ідопоклонство, і воно є надзвичайно поширеним явищем. Кожна людина коли-небудь скоювала цю помилку. Всі «проміняли» славу Божу на «славу людську».

Ми вже звикли до того, що земна слава наших кумирів нас періодично розчаровує. Створений імідж «нового обличчя» веде традиційно у безвихідь. «На воротах слава не висить», – стверджує народна мудрість, та, як не прикро, не завжди в умовах діджиталізації «видно пана по халявах». Замасковані фальшивою славою «спеціалісти» проникають у свідомість громадян, переслідуючи власні меркантильні інтереси. Ми змирилися з тим, що влада офіційно є тимчасовою. Не заперечують цей постулат обвінковані черговою славою представники влади.

Ми ж маємо розуміти, що тільки слава Божа є постійною, та, подорожуючи життям, будемо спостерігати її вияви всюди, в людині чи в природі, в історіях про кохання чи в героїзмі, художній або науковій літературі, чи ж у нашому власному житті. Але все це зрештою повертається до Бога. Всі світлі справи благословенні Господом і мають змогу здобути добру славу серед людей і залишитись у їх пам'яті. Здобута мнима слава, як і образ ворога, зникне, «як роса на сонці». Про сіячів такої репутації говорить народне прислів'я: «Вони свою славу кинули під лаву».

Справжнім мірилом істини є Творець, Який дав нам правдиві благочестиві заповіді. Саме з ними можемо творити істинну славу, Божу, утверджуватися в земному житті й чесно тами здобувати право перебувати в Царстві Небесному.

Віталій КЛИМЧУК

ХУДОЖНЄ СЛОВО

225 З ПОЛОВИНОЮ ВАРЕНИКІВ

Бувальщина

В одному чоловічому монастирі готувалися до преної неділі. Як і щороку, після літургії мали пригостити парафіян різною смакотю. Але оскільки братію можна було порахувати на пальцях однієї руки, то до приготування страв вирішили залучити й мирян. Хтось готував удома сирники, хтось пік пампухи, а варити рибу юшку взяв на себе ігумен.

Одному з юнаків, про якого в монастирі знали, що він уміє готувати вареники, було доручено наліпити їх на всю громаду. Хлопець скромно оцінював свої кулінарні здібності, але після такого доручення відразу виріс у власних очах («Це ж треба! Наліпити вареників на всю парафію!»), та й відмовити братії не міг, бо вважав, що трудиться для монастиря – святе діло.

Отже, після суботньої служби слухняний юнак чемненько з'явився у трапезній монастиря перед ясні очі керівництва. Після того як привітався та взяв благословення, йому спало на думку запитати в ігумена, а скільки ж потрібно наліпити вареників. Той примружив очі, задумався на якусь мить, і потім беззастережно сказав: «225 з половиною».

Хлопцеві таке число здалося фантастичним. По-перше, він ніколи в житті не ліпив стільки вареників, і тому навіть не міг собі уявити такої кількості. По-друге, зліпити половину вареника йому здалося неможливим. Але часу на роздуми не було, і він узявся до роботи.

Картопляно-сирну начинку в гігантській каструлі йому вже наготував монастирський послушник, а витискати варениці люб'язно погодився допомагати його духовний отець

із монастирської братії. Отож хлопець замісив тісто, брав варениці, накладав начинку, заліплював, а щоб вареники не розкривалися, ще й закручував краї косичками. Вареників на стільниці все більшало, а начинки й тіста – все меншало.

Через декілька годин вирішили ліплення вареників припинити, залишки начинки залишити на гарнір, а з тіста наготувати рибних пельменів. Тим часом юнак провів підрахунок готової продукції. Яким же було його здивування, коли їх виявилось... 226! Про це відразу ж повідомили братію та ігумена, всі посміялися і продовжили роботу.

Після того як були наліплені ще й рибні пельмені, юнака

відпустили. Але перед цим йому чи то жартома, чи всерйоз сказали, що в монастирі такий устав: хто вареники ліпив – той їх і варить. Отож хлопцеві потрібно буде їх завтра ще й зварити. Та юнак не злякався нового доручення, а окрилений зробленим, весело відправився додому.

Наступного дня, після прослухання Євангелія в церкві, хлопець чемненько відправився у трапезну. Тут йому дали і дві великі каструлі для варіння, і величезну посудину на готове, і робота закипіла, як у переносному, так і прямому сенсі слова. Жоден вареник при цьому не розварився!

Через деякий час їх забрали, щоб пригощати парафіян, бо літургія підходила до кінця, хлопець же залишився доварювати свої вироби. Згодом він виніс до народу ще один звар, та знов – у трапезну, по солодощі для столу.

Коли повернувся до людей, вареників залишилося тільки п'ять. Частина він спробував сам, а частиною поділився із послушником. Коли підійшов час до прибирання, на столі виявилася половина нез'їденого вареника. Чи то його хтось не доїв, чи він у когось упав, – годі сказати. Але хлопець одразу ж згадав, що ігумен замовляв саме 225 з половиною, які й було спожито на цій трапезі.

Половина знайденого вареника стала черговою причиною для подиву та сміху. А юнакові тільки залишилося гадати, хто ж був найбільше причетний до цього «чуда»: ігумен, отець, який витискав варениці, чи він сам? Але тут, звичайно ж, не обійшлося без Господньої руки: Творець показав, що ніяке благословення не зостається без Його уваги.

Олександр ТОЦЬКА